

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 13/2012

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Δ' ΤΜΗΜΑ
Συνεδρίαση της 10^{ης} Ιανουαρίου 2012**

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Β. Αναστασόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη : Βλάσιος Βούκαλης, Ανδρέας Φυτράκης, Στέφανος Δέτσης, Ιωάννης Χαλκιάς, Νίκη Μαριόλη, Δήμητρα Κεφάλια, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Ευστράτιος Ηλιαδέλης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμ.Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 39392/οικ.Φ.109.1/8.12.2011 έγγραφο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη/Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος/Δνση Οργάνωσης – Νομοθεσίας, το οποίο διαβιβάστηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. 56566/οικ.Φ.109.1/21.12.2011 έγγραφο της ίδιας υπηρεσίας.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται αν, η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 3528/2007 όπως ισχύει, (χορήγηση άδειας απουσίας μέχρι πέντε ετών σε δημοσίους υπαλλήλους άνευ αποδοχών για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους) τυγχάνει εφαρμογής στο Πυροσβεστικό (ένστολο) Προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος.

****

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Δ' Τμήμα του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ.

Οι πυροσβεστικοί υπάλληλοι Επιπυραγός Λ. Αλ, Υποπυραγός Κ. Γ. και Πυροσβέστης Λ. Ν. με τις από 04-11-2011, 31-10-2011 και 16-11-2011 αναφορές τους, αιτήθηκαν τη χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών, διάρκειας δύο (2) ετών για τον πρώτο εξ αυτών και πέντε (5) για τους έτερους δύο αντίστοιχα, βάσει των προβλεπομένων στην παράγραφο 4 του άρθρου 37 του Ν. 3986/2011, ένεκεν ιδιαίτερα- κατ' επίκληση- σημαντικών προσωπικών και οικονομικών προβλημάτων.

Κατόπιν των ανωτέρω υπεβλήθη το εν αρχή ερώτημα από την υπηρεσία, η οποία έχει την άποψη ότι δεν υπάρχει σχετική νομοθετική πρόβλεψη στις οικείες διατάξεις, που αφορούν το πυροσβεστικό προσωπικό, με την επισήμανση ότι το Πυροσβεστικό Σώμα παρουσιάζει, τη δεδομένη χρονική στιγμή, 4.435 κενές οργανικές θέσεις.

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Α.1. Στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 3 του ν. 3511/2006 «Αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος, αναβάθμιση της αποστολής του και άλλες διατάξεις» (Α' 258) ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Το Πυροσβεστικό Σώμα αποτελεί πολιτική διοικητική Υπηρεσία του Κράτους, διέπεται από ιδιαίτερους γι' αυτό οργανικούς νόμους και κανονισμούς και για την εκτέλεση της αποστολής του εφοδιάζεται με τα αναγκαία μέσα και εξοπλισμό. 2. Το πυροσβεστικό προσωπικό είναι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι, έχει ιδιαίτερη ιεραρχία, αντίστοιχη της στρατιωτικής, και δικούς του κανόνες πειθαρχίας, εφοδιάζεται με ειδικό δελτίο ταυτότητας και φέρει στολή. Διέπεται από δικούς του οργανικούς νόμους και κανονισμούς και μόνον για όποια θέματα δεν ρυθμίζονται από αυτούς, εφαρμόζεται η νομοθεσία που ισχύει για τους πολιτικούς δημόσιους υπαλλήλους. Το πυροσβεστικό προσωπικό κατά την άσκηση των προανακριτικών του καθηκόντων φέρει κατάλληλο οπλισμό».

2. Περαιτέρω στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 8 του ίδιου νόμου ορίζονται τα ακόλουθα: «1. Το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος διακρίνεται στις εξής κατηγορίες: α. Πυροσβεστικό προσωπικό και β. Πολιτικό προσωπικό. 2.....3. Το πολιτικό προσωπικό διακρίνεται σε: α. Μόνιμο και β. Προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Το μόνιμο πολιτικό προσωπικό είναι τακτικοί δημόσιοι υπάλληλοι».

B. Εξάλλου στο π.δ 210/1992 «Κωδικοποίηση διατάξεων Προεδρικών Διαταγμάτων του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Πυροσβεστικού Σώματος» (Α' 99) ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Άρθρο 9 « 1. Οι υπάλληλοι του Πυροσβεστικού Σώματος, ως τακτικοί δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι υπάγονται στις ειδικές διατάξεις του Σώματος και στις διατάξεις του παρόντος Διατάγματος και εφαρμόζονται και σ' αυτούς όλες οι διατάξεις που ισχύουν για τους τακτικούς δημόσιους υπαλλήλους, εφόσον δεν καθορίζεται διαφορετικά στη νομοθεσία που ισχύει για το Πυροσβεστικό Σώμα».

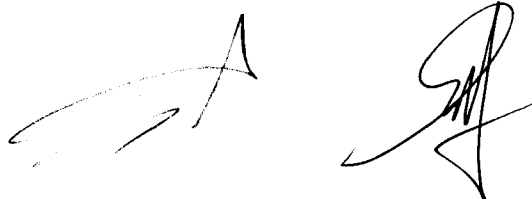
2. Άρθρο 100 «1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά την κρίση των αρμοδίων για χορήγηση των αδειών, μπορεί να χορηγηθεί στο πυροσβεστικό προσωπικό κανονική άδεια με μειωμένες αποδοχές, μέχρι τριάντα (30) ημέρες κάθε ημερολογιακό έτος επιπλέον και μετά την εξάντληση της κανονικής και βραχείας άδειας. Κατ' εξαίρεση και για σπουδαίους λόγους του υπαλλήλου η άδεια αυτή μπορεί να χορηγηθεί μαζί με την κανονική ή βραχεία άδεια. Οι αποδοχές στην περίπτωση χορήγησης της άδειας αυτής μειώνονται κατά 50% του συνόλου των αποδοχών του ανάλογου χρόνου. 2. Ως εξαιρετικές περιπτώσεις, για τη χορήγηση άδειας με μειωμένες αποδοχές θεωρούνται οι περιπτώσεις ασθένειας του ίδιου του υπαλλήλου ή μελών της οικογενείας του ή κάθε άλλο σοβαρό περιστατικό που ανάγεται στην προσωπική ή οικογενειακή κατάσταση του αιτουμένου την άδεια, κατά την κρίση του αρμόδιου για τη χορήγηση της άδειας».

3. Άρθρο 101 « 1. Το πυροσβεστικό προσωπικό, που δικαιούται κανονική άδεια, δικαιούται πρόσθετα και Βραχεία άδεια διάρκειας επτά (7) ημερών, με πλήρεις αποδοχές, κάθε ημερολογιακό έτος. Η άδεια αυτή χορηγείται, είτε ολόκληρη, είτε τμηματικά, ανεξάρτητα από την εξάντληση ή όχι κανονικής άδειας και πρέπει να γίνει έναρξή της μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους

χορήγησης. 2. Η βραχεία άδεια χορηγείται και στους Πυροσβέστες που δεν δικαιούνται Κανονική άδεια, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρου 99 του παρόντος. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά την κρίση του αρμόδιου για τη χορήγησή της, η άδεια αυτή μπορεί να χορηγείται και στο πυροσβεστικό προσωπικό που μνημονεύεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 99 του παρόντος. 3. Εξαιρετικές περιπτώσεις που παρέχουν το δικαίωμα χορήγησης βραχείας άδειας, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο θεωρούνται σοβαρά περιστατικά που ανάγονται στην προσωπική ή οικογενειακή κατάσταση του αιτούμενου την άδεια.»

4. Άρθρο 104 «1. Στο πυροσβεστικό προσωπικό, μπορεί να χορηγείται άδεια απουσίας μέχρι έξι (6) μήνες, είτε ολόκληρη είτε τμηματικά, για την αλλοδαπή, χωρίς αποδοχές, επιπλέον και μετά την εξάντληση της κανονικής, βραχείας και κανονικής με μειωμένες αποδοχές, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους. 2. Η άδεια αυτή εγκρίνεται από τον Αρχηγό του Σώματος και ο χρόνος που διανύθηκε δεν υπολογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλες τις περιπτώσεις».

Γ. Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ» (Α' 26) ορίζεται «1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. 2. Υπάλληλοι ή λειτουργοί του κράτους ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι, κατά συνταγματική ή νομοθετική πρόβλεψη, διέπονται από ειδικές διατάξεις, καθώς και οι υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από τις ειδικές για αυτούς διατάξεις.....», ενώ στο άρθρο 51 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «1. Επιτρέπεται η χορήγηση στον υπάλληλο, μετά από αίτησή του, άδειας χωρίς αποδοχές, εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας το επιτρέπουν. Η άδεια αυτή δεν μπορεί να υπερβεί τον ένα (1) μήνα εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους. 2.(όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 37 του ν. 3986/2011 «Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015 (ΦΕΚ Α 152) Στους υπαλλήλους επιτρέπεται η χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές συνολικής

διάρκειας έως πέντε (5) ετών, ύστερα από αίτησή τους και γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους .....».

Δ. Τέλος, στο άρθρο 101 παρ. 4 του Π.Δ. 611/1977 (Υπαλληλικού Κώδικα) που ίσχυε κατά την έκδοση του Π.Δ. 210/1992, οριζόταν «..4. Εις εξαιρετικές περιπτώσεις και εφ' όσον αι ανάγκαι της υπηρεσίας επιτρέπουν, δύναται να χορηγήται εις πάντα τακτικόν υπάλληλον κατόπιν αιτήσεώς του καθ' έκαστον ημερολογιακόν έτος κανονική άδεια απουσίας άνευ αποδοχών μέχρι (δέκα πέντε ημερών) και μετά σύμφωνον γνώμην του υπηρεσιακού συμβουλίου μέχρι (τριάκοντα ημερών) εν συνόλω».

III. Από την ερμηνεία των προπαρατεθεισών διατάξεων, συνάγονται τα ακόλουθα.

1. Το Πυροσβεστικό προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος καίτοι ανήκει στην κατηγορία των δημοσίων υπαλλήλων, κατά ρητή πρόβλεψη του νόμου (άρθρο 3 παρ. 2 ν. 3511/2006), διέπεται από τις ειδικές αυτού διατάξεις, πλην εφαρμόζονται και όσα προβλέπονται από τον δημοσιοϋπαλληλικό κώδικα, μόνον όμως για τα θέματα, που δε ρυθμίζονται από τις ειδικές αυτές διατάξεις (Γνωμ. ΝΣΚ 437/2008, 301/2011). Εκ τούτου προκύπτει ότι, αν κάποιο θέμα της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού αυτού ρυθμίζεται από τις ειδικές αυτές διατάξεις, δεν υπάρχει πεδίο εφαρμογής των όσων προβλέπονται για τους δημοσίους διοικητικούς υπαλλήλους, κατά ρητή άλλωστε πρόβλεψη και του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 3528/2007.

2. Τα άρθρα 100, 101 και ιδιαίτερα το 104 του Π.Δ. 210/1992 ρυθμίζουν τα των πέραν της κανονικής αδειών απουσίας του πυροσβεστικού προσωπικού κατά τρόπο ειδικό, εξαντλητικό, και τελείως διαφορετικό από τα προβλεπόμενα από τον Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα, λόγω της ειδικής αποστολής και της ιδιαιτερότητας απασχόλησης του προσωπικού αυτού που διαφέρουν ουσιωδώς από το έργο και την αποστολή των λοιπών διοικητικών δημοσίων υπαλλήλων. Συνεπώς το «θέμα» αυτό των αδειών απουσίας χωρίς αποδοχές ρυθμίζεται από τις ειδικές διατάξεις περί Πυροσβεστικού Σώματος και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα για το ίδιο «θέμα».

3. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το πυροσβεστικό προσωπικό του Π.Σ. δικαιούται των προσθέτων αδειών απουσίας που προβλέπονται από τις παραπάνω ειδικές διατάξεις του ΠΔ 210/1992, και όχι αυτών του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα και συνεπώς και της άδειας απουσίας χωρίς αποδοχές μέχρι πέντε ετών του άρθρου 51 παρ.2 του ν. 3528/2007, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 3986/2011.

Επισημαίνεται ότι ο νομοθέτης, αναγνωρίζοντας την αποστολή της πυροπροστασίας ως κρίσιμου τομέα και την αναγκαιότητα ύπαρξης ικανού αριθμού πυροσβεστικού προσωπικού για το έργο αυτό, αφενός μεν ρητώς εξείρεσε από την κατάργηση των κενών θέσεων αυτές που αφορούν στο ένστολο προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος, αφετέρου δε το προσωπικό αυτό δεν υπάγεται στις διατάξεις της προσυνταξιοδοτικής διαθεσιμότητας («εφεδρεία») (βλ. άρθρο 33 παρ. 7 περ. στ' του ν. 4024/2011 (Α' 226) και αιτιολογική έκθεση του νόμου).

IV. Κατόπιν των ανωτέρω το Τμήμα γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι η Διοίκηση δεν δύναται να χορηγήσει στο πυροσβεστικό προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος άδεια απουσίας άνευ αποδοχών, μέχρι πέντε ετών για σοβαρούς ιδιωτικούς λόγους, κατ'εφαρμογή του άρθρου 51 παρ.2 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύει.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
28 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΝΣΚ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΙΓ. ΗΛΙΑΔΕΛΗΣ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ ΝΣΚ